

og saa kunde bortforpagte. Justitsministeren har altsaa søgt sin Begrundelse ikke i selve Forordningen, men i Noget, der laa heelt udenfor denne Sag; men jeg finder, at det vilde være farligt for det constitutionelle Liv, dersom vi fremdeles i andre Forhold vilde gaae ud fra, at en Minister ved Resolution kan forandre, hvad der er bestemt i Lov, som ere ældre end 1849, saa at det ikke behøver at skee ved Lov. Jeg troer, at i de fleste andre Forhold vilde vore Jurister være fuldkommer enige med mig heri, jeg kan kun ikke forstaae, hvorfor de ikke ere enige med mig i dette Tilfælde. Jeg skal ikke her videre opholde det ærede Thing, men kun paany udtale min Glæde over den Udtalelse, vi hørte af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen). Min ærede Nabo har stillet sig, ganske som jeg har tænkt mig, at han vilde gjøre, thi jeg er overbevist om, at han vil være imod en hvilken som helst Lov om dette Forhold, der kommer frem og kan have Udsgt til at gaae igjennem. Da jeg nu hører, at han er imod denne Lov, saa er det en Glæde for mig, og jeg antager, at dersom det ærede Medlem selv vilde gjøre et Forsøg med at skrive et Lovforslag til Ordning af disse Forhold, saa vilde han vistnok finde, at ikke et eneste Medlem i Salen undtagen han selv vilde stemme derfor. Jeg skal altsaa ganske rolig forbigaae hans Bemærkninger og blot takke ham, fordi han har udtalt sig mod Forslaget, saaledes som han har. Han bragte mig imidlertid paa en Tanke, som jeg skal nævne. Der er enkelte af mine ærede nærmeste Venner, som have seet dette Lovforslag i Udcast, førend jeg indbragte det her i Thinget, og der var deri en Paragraph, som det nu fortryder mig, at jeg har ladet udgaae, men den kan jo optages igjen. Den gik ud paa ogsaa med Hensyn til Fæste at sige, at naar en Godseier, hvor der er Efterladte af Fæsteren, som ville og kunne fæste, bortfæster til en Anden, skal han betale en Fjerdedeel af Indfæstningen og den capitaliserede aarlige Afgift til Statskassen. Udskillige ærede Medlemmer vide, at der i mit Udcast fandtes en saadan Paragraph, men den kan jo optages i Loven, og saa falder idetmindste den Ind-

vending bort fra det ærede Medlems Side, at jeg vilde opfordre til nyt Fæste. — Eigeoverfor den høitagtede Minister kan jeg ogsaa fatte mig kort. Han har, da han udtalte sig i Almindelighed, udtrykt sig mere bestemt, end han egentlig fastholdt, da han kom til at tale om de enkelte Paragrapher. Den høitagtede Minister sagde, at han ikke kunde gaae ind paa de 4 første Paragrapher, men af de Ændringer, han siden antydede, vare idetmindste nogle saa ubetydelige og uvæsentlige, at jeg paa ingen Maade troer, at der i den Henseende vil være os Noget imellem; derimod er det ganske vist, at der var andre Ændringer, han antydede, som jeg ikke kan billige eller tiltræde. Med Hensyn til § 1 meente den høitagtede Minister, at den vilde være en Forandring af Contracter, der vare oprettede mellem Mand og Mand; men dette staaer der ikke Noget om i Paragraphen. Der staaer, at to bestemte Lovsteder ophæves, men det er noget ganske andet end at forandre, hvad der contractmæssigt er oprettet mellem Mand og Mand. At ophæve to Lovsteder er Noget, man fra Principets Side ikke kan have det Mindste imod, thi hvad der er bestemt ved Lov, kan ogsaa ophæves ved Lov, der er ikke sagt det Mindste om Contracter mellem Mand og Mand. Med Hensyn til § 2 ansøgte den høitagtede Minister, at den i samme omhandlede Bemyndigelse anvendes saare sjældent, men det er ikke noget Forsvar for at beholde den, man kunde snarere i den Omstændighed, at den saa sjældent benyttes, søge et Forsvar for at afflasse den. Den høitagtede Minister meente, at det ikke var af Bigtighed at have den særlig fra Godseiernes Standpunkt, men at det var mere vigtigt fra Fæsternes eller Selveiergaardenes Standpunkt. Nu vil jeg sige: paa alle de Selveiergaarde i Landet, der i 20 Aar have været Selveiergaarde, hviler der ingen Fæstetvang, og alle de, der ere solgte siden 19de Februar 1861, have kun nogle Aar tilbage, inden Fæstetvangen falder bort for dem, og dersom mit Lovforslag bliver til Lov, vil Fæstetvangen for alle de Gaarde, der selges til Fæsterne, falde bort strax. Det vil altsaa for de Selveiergaarde, for hvilke der vil opstaae nogen Bæmskellighed, for det Første kun være i nogle